

02

2022

XII. ROČNÍK
ZALOŽENÝ
V ROKU
2011

FARSKÁ RODINA

APRÍL - JÚN 2022 | TROJMESAČNÍK SPIŠSKONOVESKÝCH KATOLÍKOV

**PENIAZE A MAJETOK
V ŽIVOTE KREŠŤANA**

4 - 5

**ROZHOVOR:
KRÁČAJÚCA
S DÔVEROU**

8 - 9

**UNIKÁTY
KREŠŤANSTVA**

10 - 11

Milí čitatelia,

znalci ekonomiky tvrdia, že je v nej iba jediná istota a to ZMENA. Každý pozerá na realitu zmien rôzne. Jeden sa obáva toho, čo príde; druhý smúti za tým, čo bolo; tretí sa raduje z toho, že sa veci hýbu; štvrtý má zmien „už akurát dost“... Nech je to akokoľvek, zmena je pohyb a pohyb signalizuje život.

Tešíme sa, že Boh pripravil v mesiaci jún pre Cirkev na Slovensku jednu krásnu „zmenu“ – vyslal do služby ohlasovateľov RADOSTNEJ ZVESTI nových duchovných pastierov. Je veľkým dobrodením, že mladí muži rozlíšili Boží hlas, že mali odvahu vykročiť za týmto hlasom a silu odovzdať sa vznešenému a neľahkému poslaniu byť pastiermi duší. Je tiež obrovskou milosťou, že máme množstvo kňazov, ktorí verne ohlasujú evanjelium, vysluhujú sviatosti a slávia Eucharistiu. V mnohých krajinách už táto „samozrejmosť“ nie je samozrejmosťou...

Verme, že rodiny a obzvlášť kresťanské rodiny budú i naďalej pevným zázemím pre zrod zdravej generácie a početných kňazských povolání. Každý máme šancu prispieť spôsobom nám vlastným – modlitbou, obetou, podporou. Nepremárnime ju.

Viera Kubovčíková
šéfredaktorka

POĎAKOVANIE DEKANOVÍ FARNOSTI MGR. SLAVOMÍROVI GALLIKOVI

MÁRIA HOLLAAROVÁ

Diecézny administrátor Spišskej diecézy Mons. Ján Kuboš od 4. júla 2022 zmenil miesto pôsobenia vsdp. dekana Mgr. Slavomíra Gallika, ktorého menoval za farára v Harichovciach. Chceme vyjadriť našu vďaku za všetko; za neúnavné hlásanie Božieho slova a slávenie Eucharistie, za vysluhovanie sviatostí, za to, že nás sprevádzal v čase pandémie, kedy viedol farnosť a farníkov k dodržiavaniu pandemických nariadení, ale zároveň sa všemožne usiloval o to, aby duchovné potreby veriacich boli naplnené. Pánu dekanovi vyprosujeme v novom pôsobisku veľa Božích milostí, inšpirácie Duchom Svätým a zdravia. Naďalej nech ostáva v našich modlitbách.

POĎAKOVANIE KŇAZOVI - MARTINOVI BARTOŠOVI

DANIEL LYSÝ

Milý pán kaplán Martin,

chcem sa Ti v mene celej redakčnej rady poďakovať: Farská rodina by bez Teba nebola tým, čím bola. Vďaka za Tvoju obetu, čas, za každé slovo povzbudenia, za každú radu. Naše spoločné stretnutia boli tak radostné aj preto, že si nám prinášal svoju radosť. Na Tvojej ďalšej ceste Ti vyprosujeme mnoho síl, vytrvalosť a múdrosť, ale najmä mnoho milostí, aby cez Tvoje ruky konal, cez Tvoje ústa ohlasoval a cez Tvoje srdce miloval sám Ježiš, ktorého nasleduješ a za ktorým kráčaš aj na tejto ceste ďalej. Ďakujeme Ti za všetko.

PÚTE V ŽIVOTE KREŠŤANA

MARTIN BARTOŠ, kaplán

Podľa islamského náboženstva je každý moslim, ktorý je finančne i fyzicky schopný, povinný sa podľa ich náboženstva zúčastniť sa aspoň raz v živote púte do Mekky. Nielen moslimovia, ale aj iné náboženstvá a náboženské spoločnosti majú svoje „pútne“ miesta, ktoré si osobitne uctievajú a navštevujú. Začal som úmyselne inými, aby som zdôraznil význam a cieľ púti, ktoré si my, kresťania, osobitne vážime a navštevujeme.

Nie povinnosť

Súčastou našej viery, nášho vyznania, sú od nepamäti aj miesta, ktoré sa úzko spájajú so životom Božieho Syna a svätých. Hoci v Katolíckej cirkvi nie je povinnosť zúčastniť sa počas života nijakej púte, predsa spontánne a s radosťou navštevujeme pútne miesta. V dejinách Cirkvi sa púte spájali vždy s odpustkami za tresty, ktoré sú následkom hriechov. Po roku 1517 sa na odpustky hľadalo všelijako, pričom opravdivý úmysel bol dobrom napraviť hriechy minulosti a uctiť si miesta, ktoré posvätili svätí svojou prítomnosťou. Odpustky nie sú spájané s peniazmi, ale snahou človeka vyrovnať sa s minulosťou a modlitbou i obetou sa duchovne obnoviť a znovuzrodiť. Cieľom každej púte je duchovne načerpať a do obety spojenj s cestou vložiť úmysly, ktoré si na púť berieme.

Najdôležitejšie miesta

Medzi najvýznamnejšie pútne miesta pre nás, katolíkov, patrí Jeruzalem, Rím a Santiago de Compostela. Jeruzalem predstavuje počiatky našej viery i zjavenia Boha celému svetu. Kto navštívi Jeruzalem a Svätú zem,

nadýchne sa hĺbkou viery a histórie. Rím je miestom posledného odpočinku a mučeníctva sv. Petra a sv. Pavla. Nehovoriac o tom, že v Ríme je sídlo hlavy Katolíckej cirkvi a centrom nášho spoločenstva. Kto raz vstúpi na námestie sv. Petra, má túžbu sa tam vrátiť. Monumentálnosť spojená s dôverou človeka sa spája v oblúkoch kolonády námestia. Návšteva hrobu sv. Jakuba v Santiagu de Compostela nebola významná len v období stredoveku, ale v posledných rokoch sa peši na túto púť vyberá čoraz viac veriacich i neveriacich, aby spoznali hlbšie seba a počas putovania hlbšie rozmýšľali nad zmyslom svojho života. Okrem týchto miest sú radi navštevované aj mariánske pútne miesta a to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. K najvýznamnejším iste patria Lurdy, Fatima a Guadalupe.

Prekvapenie, či riadenie

Niet radosti bez obety. Asi aj takto si každý, kto sa zúčastnil akejkolvek púte uvedomuje, že je treba priniesť obetu, aby sme zažili niečo krásne, obohacujúce a nezabudnuteľné. Každá púť si vyžaduje obetu a trpezlivosť. Či už je to spojené s cestou, ubytovaním, stravou, časom, peniazmi... Čokoľvek obetujeme, sa nám vráti. Čo si však nedokážeme predstaviť a naplánovať, sú prekvapenia, ktoré nám Boh pripraví počas putovania. Som presvedčený, že ste už zažili niečo, čo vás zasiahlo a nečakali ste to. Každá púť má svoju prekvapivú chvíľu, niečo, na čo nezabudneme. Všetkým nám prajem, aby sme mali možnosť putovať a objavovať.

SVET, SLOVENSKO, DIECÉZA

PETER MARHEFKA

Pápež podporil Medzináboženskú púť solidarity s ukrajinským ľudom, ktorá vyvrcholila v utorok 12. apríla 2022 v ukrajinskom meste Černivci.

Na prahu Veľkej noci navštívil pápež František emeritného pápeža Benedikta XVI., ktorý na Bielu sobotu 16. apríla 2022 slávil svoje 95. narodeniny.

Pred takmer 70 rokmi bol dňa 5. júna 1952 slávnostne požehnaný oltár nad hrobom sv. Cyrila v Bazilike sv. Klementa v Ríme. Pri jeho stavbe sa iniciatívy chopili americkí Slováci.

Najstarší člen kardinálskeho zboru, 98-ročný kardinál Jozef Tomko bol na Zelený štvrtok 14. apríla 2022 hlavným celebrantom pri slávení pamiatky Pánovej večere v kostole Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Tohtoročné zamyslenia krížovej cesty v rímskom Koloseu boli inšpirované životnými príbehmi jednotlivých rodín, ktoré sa zapojili do nesenia kríža. Via Crucis sa tam vrátila po dvoch rokoch.

Diecny synodálny tím Spišskej diecézy predstavil synodálne konzultácie. Témy: Slávenie, Zdieľanie zodpovednosti za našu spoločnú misiu a Dialóg v cirkvi a spoločnosti, sú video-spracované na stránke www.kapitula.sk.

Rehoľa sv. Jána z Boha – Milosrdní bratia – slávi v tomto roku jubileum – 450. výročie povýšenia bratstva na rehoľu. Na Slovensku pôsobili v Spišskom Podhradí, v Skalici a v Bratislave.

Spišská katolícka charita otvorila v piatok 25. marca 2022 v Prešove dobrovoľnícke centrum pomoci pre Ukrajincov.

Projekt „Služba mladým, mladí v službe“ detského speváckeho zboru Svetlušky zo Spišskej Novej Vsi bol podporený z dotačnej schémy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

V dňoch 30. apríla a 1. mája 2022 sa vo Vatikáne uskutočnila ďakovná púť za návštevu Svätého Otca na Slovensku. Súčasťou púte bola audiencia so Svätým Ocom v Aule Pavla VI., svätá omša so slovenskými biskupmi v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne a svätá omša v Bazilike sv. Pavla za hradbami.

V termíne od 22. – 26. júna 2022 sa v Ríme uskutočnilo X. svetové stretnutie rodín. Paralelne s konaním stretnutia sa na úrovni diecéz a farností konali rôzne aktivity na tému „Rodinná láska: povolanie a cesta svätosti.“

PENIAZE A MAJETOK V ŽIVOTE KREŠŤANA

LUCIA SMOLEJOVÁ

FOTO: SÚKROMNÝ ARCHÍV

Niekoľko myšlienok na úvod...

„Predaj a kúpa sa stali súčasťou života človeka už v dávnote. Nešlo o výmenu tovaru na základe podobnej hodnoty, ale o niečo viac... Boli v tom peniaze...“ (J. Košturiak)

„Používať podvod k tomu, aby sa niečo predalo nad spravodlivú cenu, je vždy hriech... Ak presahuje cena veľkosť hodnoty veci, alebo naopak vec presahuje cenu, ruší sa rovnosť spravodlivosti. A preto predávať drahšie alebo kupovať lacnejšie, ako stojí, je samo o sebe nespravodlivé a nedovolené.“ (sv. Tomáš Akvinský)

„Mnohí z nás sa boja, čo bude zajtra a snažia sa vytvoriť si zásoby peňazí. Bremeo zarabania a hromadenia majetku nás často oberá o čas i radosť zo života.“ (J. Košturiak)

Hospodinova je zem, i to, čo ju naplňa, svet a tí, ktorí v ňom bývajú. (Žalm 24, 1)

Každý rodič chce zabezpečiť dieťa, každý z nás chce mať istú rezervu, keby niečo... ale... „Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mole a hrádza ničí a kde sa zloději vlamujú a kradnú.“ (Mt 6, 19).

Tým, čo sú bohatí v terajšom veku, prikazuj, aby neboli namyslení a nedúfali v neisté bohatstvo, ale v Boha, ktorý nám bohato dáva všetko na požitie, a aby konali dobre, boli bohatí na dobré skutky, štedrý, zdieľní, a tak si zhromažďovali dobrý základ do budúcnosti a dosiahli skutočný život. (1 Tím 6, 17-19)

Peniaze, majetok, pozemské poklady... Človek ich v živote potrebuje, chce potrebovať alebo jednoducho len chce vlastniť. Byť bohatým nie je problém, byť lakomým už áno... Kde je tá správna pozícia? Komu a koľko pomôcť? Ako zaujať zdravý postoj k peniazom? Zaoberáme sa takto:

10 rád autora Jána Košturiaka (Akadémia Dobrého pastiera)

1. Nie je dobré žiť na dlh a požičiavať si viac, ako dokážeme zarobiť a splatiť.
2. Nie je dobré požičiavať druhým preto, aby sme na nich zarobili alebo ich urobili závislými. Ak niekomu požičiame, tak preto, že to skutočne potrebuje a ak nám chce, ale nemôže vrátiť, tak by sme to nemali ľutovať a prenasledovať ho. Požičiavajme ľuďom tak, ako keby sme im dávali – veď sú to peniaze nášho Pána, ktoré nám zveril do opatery.
3. Peniaze by nemali byť naším cieľom ani v živote ani v podnikaní. Dôležitý je zmysel a úžitok toho, čo robíme pre druhých a naša služba Bohu...
4. Pracujme, podnikajme, rozvíjajme svoje talenty na to, aby sme zveľadovali našu Zem, ochraňovali prírodu a pomáhali druhým ľuďom. Nie sme pánmi našej Zeme, ale jej dočasnými správcami pre nášho Pána.
5. Nakladajme striedmo s časom aj s peniazmi, nebuďme chamtiví a nemierni. Hľadajme rovnováhu medzi prácou, odpočinkom, vzťahmi s Bohom, ľuďmi a rozvojom svojej duše.
6. Podelme sa o nadbytok peňazí s druhými, ktorí to potrebujú, ale nie tak, aby sme ich urobili závislými. Namiesto dávania rýb, ich naučme ryby chytať.
7. Neodsudzujme ľudí, ktorí upadli do chudoby, aj keď si za svoj stav môžu sami. Pomáhajme im vstať, aj keď sa prepadli až na dno. Hľadajme v nich trpiaceho Ježiša Krista...
8. Nesnažme sa dostať za svoju prácu neprímeranú odmenu a nesnažme sa zdieľať zamestnancov alebo dodávate-

lov, vážme si ich prácu a zaplaťme im toľko, koľko si zaslúžia.

9. Nepodliehajme tlaku okolia, že musíme vlastniť všetko, čo druhí...

10. Nebojme sa peňazí ani bohatstva, ale pozorne počúvajme nášho Pána a konajme tak, ako nám hovorí. Pretože všetko bohatstvo tohto sveta patrí iba Jemu a my sme iba jeho dočasnými správcami.

Pokračujme zaujímavými myšlienkami z Encykliky sv. Jána Pavla II. - Centesimus annus

Podľa Jána Jurištu (noveslovo.sk), názory tohto pápeža na svetskú udalosť, na kapitalizmus a socializmus, neboli dogmatické. „Naopak, vyvíjali sa podľa meniacich sa skutočností, ktoré posudzoval podľa tých istých kritérií tak počas studenej vojny, ako i po jej skončení.“ V encyklike Centesimus annus (1991) kritizoval zaniknuté komunistické režimy za porušovanie ľudských práv na slobodu, vlastníctvo a podnikanie, odmietol marxizmus pre materialistické teórie a „duchovnú prázdnotu spôsobenú ateizmom“. Zároveň zdôraznil potrebu, aby postkomunistické krajiny boli samé tvorcami svojho rozvoja, k čomu im mal dopomôcť Západ. Nasledujúce roky však ukázali, že sa neoliberalizoval demokracia, ale neoliberalný kapitalizmus...

Príkazový socializmus v strednej a východnej Európe zanikol, Sovietsky zväz sa rozpadol a kapitalizmus sa vo svojej nedemokratickej podobe šíril po svete. V antikomunistickom ošiali vytváranom médiami v službách nového liberalizmu kapitalistickí ideológovia vyhlásili socializmus za definitívne porazený... Hoci pápeža Jána Pavla II.

označovali za hlavného strojcu pádu komunizmu, ktorý dlhodobo a systematicky kritizoval, nebál sa poukázať na pozitíva socializmu, ktorému ich priznal v momente, kedy ho predstavitelia neoliberalizmu odsúdili na zánik. Bol za rozvíjanie pokrokových výdobytkov dosiahnutých v minulosti. **Posudzoval svet z hľadiska lásky k bližnému, podľa toho, ako sa ktorý systém správa k človeku.** Vyslúžil si tým nenávisť zo strany mocných. Kritikou obidvoch rivalských vývojových tendencií potvrdil, že studená vojna nemala víťaza.

Kritika kapitalizmu zo strany Jána Pavla II. nie je náhodná, o čom svedčia aj jeho ďalšie výroky. „Podľa môjho názoru, súčasťou pôvodu početných a vážnych sociálnych i ľudských problémov, ktoré zmietajú v súčasnosti Európou a svetom, sú tiež degeneračné prejavy kapitalizmu.“ Zároveň poukázal na to, čo pozitívne ovplyvňovalo kapitalistický systém. „Prirodzene, súčasný kapitalizmus nie je ten istý ako v období Leva XIII. Zmenil sa a k tejto zmene došlo tiež vďaka socialistickému mysleniu. Dnešný kapitalizmus (1993) je iný, použil sociálne tlmiče, vďaka činnosti odborov uskutočňuje sociálnu politiku, je kontrolovaný štátom a odbormi. Avšak v niektorých krajinách sveta prežíva vo svojej divokej podobe, takmer ako v minulom (19.) storočí.“

Ján Pavol II. nestránil žiadnej ideológii, ale kresťanským zásadám.

Ako píše sv. Ján Pavol II. v Encyklike „po druhej svetovej vojne do stredu svojich sociálnych posolstiev postavila (Cirkev, pozn. autorky) dôstojnosť človeka, zdôrazňovala všeobecné určenie materiálneho bohatstva a spoločenský poriadok bez útlaku, založený na duchu spolupráce a solidarity. Ustavične prízvukovala, že človek a spoločnosť potrebujú nielen tieto majetky, ale aj duchovné a náboženské hodnoty. Čím väčší si uviedomovala, že veľa ľudí žije nie v blahobyte západného sveta, ale v biede rozvojových krajín a znáša položenie, ktoré je ešte „bezmála otrockým jarmom“, cítila a cítila povinnosť celkom jasne a otvorene upozorniť na túto skutočnosť, hoci vie, že toto jej volanie vždy všetci priaznivo neprijmú.

Skutočná a trvalá „novosť vecí“ prichádza v každej dobe z nekonečnej moci Boha, ktorý hovorí: „Hľa, všetko robím nové“ (Zj 21,5). Tieto slová sa vzťahujú na završenie dejín, keď Kristus „odovzdá Bohu a Otcovi kráľovstvo (...), aby bol Boh všetko vo všetkom“ (1Kor 15,24.28).

Osobitne si želáme, aby sociálne učenie spoznali a uskutočňovali v tých rôznych krajinách, ktoré sa po stroškotaní reálneho socializmu stretávajú s veľkými ťažkosťami v diele obnovy. Západné krajiny sa dostávajú do nebezpečenstva, že v tomto stroškotaní budú vidieť jednostranné víťazstvo svojho ekonomického systému a nebudú sa usilovať o jeho zdokonaľovanie... Cirkev nemôže nazerať na sociálne poslanstvo evanjelia len ako na teóriu, ale predovšetkým ako na základ a motiváciu činnosti. Pod vplyvom tohto posolstva niektorí prví kresťania rozdali svoj majetok chudobným a vydávali svedectvo o tom, že aj napriek rozdielnemu sociálnemu pôvodu je možné pokojné a solidárne spolužitie. Evanjelium po stáročia dávalo mníchom silu, aby zúrodňovali zem, rehoľníci a rehoľničky zakladali nemocnice a útulky pre biednych, bratstvá, muži i ženy všetkých stavov sa starali o núdzných a o vydedených s presvedčením, že Kristove slová: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25,40) nesmú ostať zbožným želaním, ale konkrétnou povinnosťou života.

Nikto nemôže tvrdiť, že nie je zodpovedný za osud svojho brata (porov. Gn 4,9; Lk 10,29-37; Mt 25,31-46). Pozorná a láskavá starostlivosť o bližného, najmä v čase, keď je v núdzi, dnes uľahčená aj novými označovacimi prostriedkami, ktoré ľudí navzájom viac zblížujú... Človek žije v rozmanitých medziľudských vzťahoch a v nich vyrastá „subjektívna spoločnosť“. Jednotliviec dnes stojí pod tlakom z dvoch strán. Z jednej je štát a z druhej trh. Zaušle sa zdá, že jestvuje len ako výrobca a spotrebiteľ tovarov, alebo ako predmet štátnej správy. Zabúda sa, že spolužitie ľudí nie je zamerané ani na trh, ani na štát, pretože má samo v sebe jedinečnú hodnotu, ktorej má slúžiť štát i trh. Človek je predovšetkým bytosť, ktorá hľadá pravdu, usiluje sa ju žiť a

hlbšie chápať vo vytrvalom dialógu, ktorý pojíma do seba minulé i budúce generácie.

Svojou prácou sa človek neangažuje len za seba, ale aj za druhých a s druhými. Každý prispieva k práci a dobru druhého. Človek pracuje, aby uspokojil potreby svojej rodiny, spoločnosti, do ktorej patrí, národa a napokon celého ľudstva. Okrem toho zúčastňuje sa na práci tých, čo pracujú v tom istom podniku, i na práci dodávateľov a na spotrebe zákazníkov akoby v solidárnom spojení, ktoré sa postupne šíri. Vlastníctvo výrobných prostriedkov v priemyselnej a poľnohospodárskej oblasti má svoje oprávnenie, ak slúži práci prinášajúcej úžitok.“

Na záver slov Richarda Vašečku

„Postoj k majetku, k bohatstvu, je veľmi vážna vec! Kľúčová. Závisí od neho náš život a naša večnosť. Preto nesmieme dovoliť satanovi, aby naplnil naše srdce klamstvom a modloslužbou voči bohatstvu... Otec určite nechce, aby sme žili v biede... Pre Neho je podstatné, „aby sme žili ako deti Otca, ako kráľovskí synovia a dcéry, aby sme poznali Jeho lásku, štedrosť a dobrotu.“ (s. 17) „Boží pohľad na spravovanie majetku veľmi dobre zjavuje podobnosť o talentoch (Mt 25, 14-3). On je Pánom, ktorý zveruje nám, svojim sluhom, svoj majetok. Každému podľa jeho schopností. Nikoho však nehodnotí podľa jeho schopností, ale podľa ich využitia! (s. 25)

A peniaze? „...peniaze nie sú zlé., sú všeobecne akceptovaný výmenný prostriedok a zúčtovacia jednotka. Peniaze samy o sebe teda nemajú žiadnu hodnotu... **To, čo má hodnotu je človek a jeho práca, jeho služba, hodnoty, ktoré vytvára.**“ (s. 22)

Aj na záver ešte jedna myšlienka...

„**Kto miluje peniaze, nikdy nemá peňazí dostatok. Kto má rád nahromadený majetok, nemá dosť zisku.**“ (porov. Kaz 5, 9)

Zdroje: <https://www.kosturiak.com/wp-content/uploads/2018/02/peniaze-v-rukach-krestana.pdf>

https://noveslovo.sk/c/Papez_Jan_Pavol_II_o_kapitalizme_a_socializme

<https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/centesimus-annus>

Vašečka, R.: Milovať a cítiť. Financie v rodine.

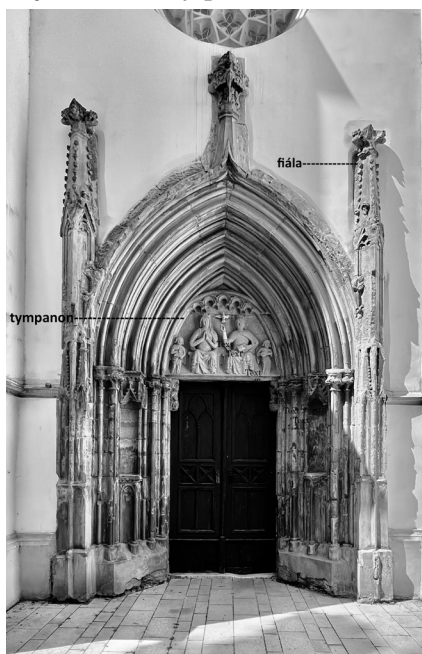
STRAVUJE MA HORLIVOSŤ ZA TVOJ DOM (Jn 2,17)

MÁRIA HOLLAAROVÁ

FOTO: Mária Hollaarová

V centre nášho mesta stál už v 13. storočí chrám zasvätený Panne Márii. Traduje sa však, že to mohlo byť aj o 200 rokov skôr. Ide o starobylé mariánske patrocínium, ktorým novoveštania vyjadrovali úctu k Panne Márii.

V 14. storočí bol pôvodný kostol prebudovaný na honosný viacloďový chrám, podobne ako aj v iných spišských mestách. Po zemetrasení v roku 1441 bolo potrebné kostol opraviť, vtedy bola postavená gotická krížová klenba a z tohto obdobia pochádza aj južný portál (vstup do kostola zo Zimnej ulice), ktorý patrí ku skvostom

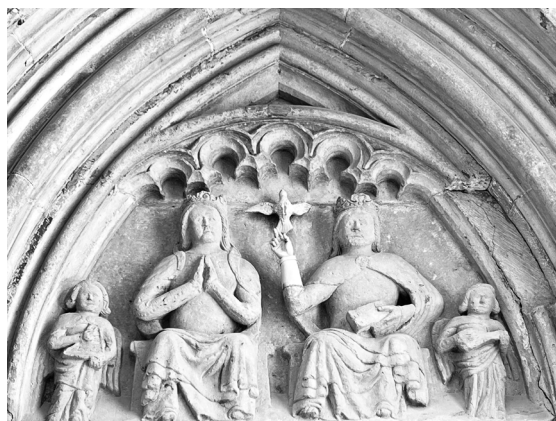
Južný portál

gotickej architektúry na Spiši a je jednou z najstarších plastík na Slovensku.

Má špaletované ostenie, článkované stĺpmi a polostĺpmi. Na oboch stranách je po jednom výklenku pre sochy, ktoré tu však nie sú. Zverají sa dvíhajú dve detailne vypracované fiály končiace krížovým kvetom. Fiála je architektonický prvok, ktorý sa používal v gotickom slohu. Je to štíhly ihlan, posádaný krabmi (výčnelkami), zakončený krížovou kyticou. Fiála svojou vertikálou vyjadruje túžbu po priblížení sa k nebu a k Bohu.

Do fiál je vložený gotický lomený oblúk nad tympanonom. Tympanon je trojuholníkovitá plocha nad priečelím monumentálnych budov, prípadne nad portálom, ako je to aj v našom kostole. V tympanone býva sochárska výzdoba, alebo môže byť aj prázdny. V našom kostole je v tympanone umiestnená plastika, ktorá znázorňuje korunovanie Matky Božej, Panny Márie.

Zobrazovanie Panny Márie ako kráľovnej nebolo v 15. storočí novinkou. Sv. Gregor Naziánsky (+390) hovorí o Panne Márii ako o „Matke Kráľa celého vesmíru“. Sv. Ondrej Krétsky (+720) ju nazý-

Korunovanie Panny Márie

va „Kráľovná ľudského pokolenia“. V stredoveku vznikajú mariánske antifóny „Zdravas“, „Kráľovná nebeská“, alebo antifóna „Raduj sa, nebies Kráľovná“. V Loretánskych litániach, ktoré pochádzajú z 15. storočia sa už Panna Mária tituluje ako Kráľovná a v slávnostnom ruženci sa modlíme desiatok „Ktorý tá, Panna, v nebi korunoval.“

A tak aj keď si v našom chráme uctieваме Pannu Máriu Nanebovzatú, pokojne si ju môžeme pripomínať aj ako Kráľovnú, hlavne vtedy, keď vchádzame do nášho chrámu cez južný portál.

Zdroje:

Lipták M. a Matej J.: Aká si krásna, Námestovo 2018

Kolektív autorov: Dejiny mesta Spišská Nová Ves, 2014

30. VÝROČIE ZŠ SV. CYRILA A METODA V SNV

MONIKA DOBROVSKÁ

FOTO: súkromný archív

Už 30 rokov v našom meste pôsobí Základná škola sv. Cyrila a Metoda sídliaca na Markušovskej ceste 8, ktorej zriaďovateľom je Rímskokatolícka cirkev - Biskupský úrad v Spišskom Podhradí.

Jej zrod nebol jednoduchý. Mnoho nadšencov tvrdo pracovalo, aby sa myšlienka zriadiť cirkevnú školu po rokoch náboženskej neslobody stala skutočnosťou. Dňa 2. septembra 1991 otvorila svoje brány v priestoroch MŠ na Fabiniho ulici, kde ponúkala vzdelávanie pre žiakov 1. - 4. ročníka. Prvým riaditeľom školy bol Mgr. Jozef Jagáč, ktorý stál na jej čele až do roku 1996.

Školský rok 1992/93 začal slávnostným Te Deom za účasti otca biskupa Andreja Imricha, ktorý posvätil novozriadené priestory, v ktorých škola sídli dodnes. Odvtedy bola plne organizovaná a navštevovali ju žiaci od 1. po 8. ročník.

V školskom roku 2014/15 došlo k jej rekonštrukcii, kedy bolo prístupné ďalšie podlažie, zmodernizované priestory a vybudovaná cirkevná materská škola, ktorá otvorila svoje brány v nasledujúcom školskom roku.

Už od začiatku svojho pôsobenia v meste škola aktívne spolupracova-

ZŠ sv. Cyrila a Metoda 2022

ZŠ sv. Cyrila a Metoda 1992

la s farnosťou a vtedajším dekanom vdp. Jozefom Škantárom. Mnohé spoločenstvá mali základ v žiakoch tejto školy – skauti, eRkári, Hnutie Svetlo-Život. Organizovala mnohé kultúrne podujatia pre rodičov a širokú verejnosť. Tradičnými sa stali programy pre obyvateľov Domova dôchodcov, Charitného domu sv. Jozefa, sviatkov sv. Mikuláša pre deti mesta, jasličkové pobožnosti. Počas vianočného obdobia pripravovala divadelné predstavenia v Spišskom divadle, neskôr v Dome kultúry Mier. Nechýbali programy ku Dňu Matiek.

Jej brány boli vždy otvorené pre materské školy, Spišskú katolícku jednotu, stretnutia členov Karpatsko-nemeckého spolku, v lete organizovala letné tábory.

Lavice opustilo mnoho žiakov, ktorí sa dnes po rokoch vracajú a privádzajú do nej svoje deti. Rovnako aj mnohí súčasní učitelia sú bývalými žiakmi školy a odovzdávajú ďalšej generácii skúsenosti a bohatstvo, ktoré tu načerpali.

Veľkú zásluhu na rozvoji školy mali riaditelia, ktorí tu pôsobili. Po Mgr. Jagáčovi v roku 1996 nastúpil Mgr. Ján Orinin a od roku 2019 tú-

to funkciu zastáva Mgr. Slavomíra Michlíková. Vystriedalo sa tu okolo 200 zamestnancov, ktorí formovali a zanechali stopu v živote svojich zverencov. Jej absolventi našli uplatnenie v mnohých odvetviach (kňazi, rehoľníci, lekári, právnici, herci, podnikatelia, umelci, ale aj zruční remeselníci).

V súčasnosti je škola zameraná na všestranný rozvoj žiakov v kresťanskom duchu. O duchovnú stránku sa starajú naši pastieri - kňazi farnosti a sestričky rádu Božského Vykupiteľa. Škola sa zameriava na kvalitnú výučbu pomocou nových technológií s využitím moderných alternatívnych vyučovacích metód a foriem práce. Samozrejmosťou je kvalitná výučba cudzích jazykov, pestrá záujmová činnosť, práca školského podporného tímu na podporu duševného zdravia žiakov, integrácia zdravotne postihnutých detí, charitatívna i verejnoprospešná činnosť. V jej priestoroch pôsobia ZUŠ Dezidera Štraucha či Jazyková škola TARGET.

Dobry strom poznáš po ovoci a škola môže byť na to svoje ovocie právom hrdá.

KRÁČAJÚCA S DÔVEROU

Mladá žena s otvorenou myslou, usmievavá, srdečná, milovníčka dobrého čítania a histórie, zakotvená v Bohu, s nohami na Zemi a srdcom pri svojom manželovi a rodine, ktorú si zvolila ako životnú prioritu. Mgr. Mária HOLLAROVÁ – naša farnička, prekladateľka a tlmočnica, lektorka, divadelná ochotníčka a obdivovateľka života... Načrite, prosím.

SPRACOVALA VIERA KUBOVČÍKOVÁ

FOTO: SÚKROMNÝ ARCHÍV

Ako by si opísala svoju doterajšiu cestu – detstvo, mladosť?

Narodila som sa do rodiny, kde bola viera jednoducho prirodzenou súčasťou života. Aj v čase komunizmu sme sa hlásili ku katolíckemu náboženstvu bez toho, aby sme to vnímali ako hrdinstvo. Formovali ma detské sväte omše v nedeľu o 7.30 h v Malom kostole, hodiny náboženstva v škole, rodičia, krstní rodičia a starí rodičia. Vďaka nim vnímam svoje detstvo ako radostné. V mladosti ma veľa naučilo spoločenstvo, ktoré sme v 90-tych rokoch mali v Spišskej Novej Vsi - spevácky zbor, lektori. Bolo živé, výbušné, plné bohatých myšlienok, zážitkov, žila som z toho mnoho ďalších rokov. Na Prešovskej univerzite som vyštudovala na Filozofickej fakulte odbor slovenský jazyk, literatúra a dejepis. V poslednom ročníku štúdia som sa vydala.

Ako vnímaš manželstvo s manželom, ktorý nie je Slovák? Ako ste sa spoznali a dozreli do manželstva?

S manželom sme sa spoznali počas prázdninovej brigády vo Vysokých Tatrách. Hoci bol neveriaci, očaril ma svojimi postojmi k zásadným otázkam, ktoré boli totožné s kresťanským nazeraním. Išlo hlavne o témy ako rodina, manželská vernosť, deti... Prekvapilo ma, že neveriaci človek zaujímal morálnejšie postoje ako veriaci chlapci v našom veku. Postupne sme sa spoznávali a po štyroch rokoch sme sa zosobášili na Mariánskej hore v Levoči ako veriaca a neveriaci. Ani mi nenapadlo navrhnúť mu, aby prijal našu vieru len kvôli sobášu v kostole. Neviem porovnať v čom je iné manželstvo so Slovákom 😊, ale manželstvo s Holanďanom prináša aj vzťah s jeho krajinou. Možnosť do hĺbky spoznať Nizozemsko, jeho

históriu a súčasnosť, kultúru a jazyk je veľmi obohacujúca. Musím však priznať, že Holanďania ostávajú pre mňa aj po rokoch veľkou neznámou a úplne im nerozumiem (a jazykovou bariérou to nebude).

Manžel sa obrátil a stal sa praktizujúcim katolíkom až počas manželstva. Bol to určite proces. Môžeš nám priblížiť túto premenu z tvojho pohľadu? Čo napomohlo tejto premene, v čom bola krásna a v čom ťažká?

Bola iba krásna, ťažká nebola. Manžel vždy rešpektoval moju vieru, návštevy kostola, občas chodieval so mnou. Bolo to pre neho úplne nové a zaujímal ho to. Po narodení prvého dieťaťa sme diskutovali o krste. Zhodli sme sa, aj keď on by rád nechal deti samé rozhodnúť o ich vierovyznaní, že ich predsa len dáme pokrstiť, lebo nijako sa im tým neublíži. Keď deti podrástli a začala som ich brávať do kostola, začal chodiavať s nami, aby mi pomohol, ale aj preto, aby deti nevyužívali našu nejednotu. Deti rástli, zaujímali sa o život vo viere a vtedy pochopili, že ich otec nie je členom Cirkvi, že je tam len návštevníkom. Tak ho párkrát požiadali, aby sa nechal pokrstiť. On vždy odpovedal, že ešte nie. Celé roky s deťmi chodieval na piatkové detské sväte omše, ktoré slúžil vdp. Viktor Pardeľ, kde sa jednoduchým spôsobom o viere veľa naučil. Aj on hovorí, že tieto slávenia mali naňho veľký vplyv. Vždy sme sa veľa rozprávali o Bohu, o úlohe Cirkvi v histórii, o histórii Cirkvi, o učení Cirkvi. Tieto témy nás zaujímali. S deťmi sme sa modlili za jeho krst. Až na Vianoce 2016 povedal, že je pripravený prijať krst. Potom nasledovala ročná príprava v našej holandskej farnosti a na Veľkú noc 2018 bol pokrstený.

Si matka troch dospelujúcich detí. Akú rodinu a ako sa Vám podarilo vybudovať? Aké výchovné zásady ste uplatňovali/uplatňujete?

V rodine sa nám žije dobre. Je to naša základňa. Tam sa všetci vracajú a tam sme radi a intenzívne spolu. Všetci radi komunikujeme, a tak zijeme v neustálych rozhovoroch aj diskusiách. To všetko sa deje v troch jazykoch, občas to vyzerá ako babylon. S dospelujúcimi deťmi sa veľa rozprávame o viere, o Cirkvi, o spoločenskej situácii, o budúcnosti. Sú kritickí a nastavujú nám dospelým zrkadlo. Vo výchove sme sa snažili byť vždy jednotní, stanoviť hranice, a byť stále pri deťoch, aby sme v pravú chvíľu mohli povedať a urobiť, čo treba. Prirodzene sme dospeli k rozhodnutiu, že ja budem pracovať menej, aby som bola s deťmi a neľutujem ani jediný deň strávený s nimi.

Si koordinátorkou lektorov vo farnosti. Ako si sa k tejto službe dostala, čím ťa obohacuje? Ako funguje spoločenstvo lektorov?

Lektorstvo ako službu v našej farnosti zaviedol vdp. František Tuka v 90-tych rokoch. Ešte ako gymnazistka som sa do tejto služby zapojila. Mávali sme prednášky na fare zo slovenského jazyka, rétoriky, z biblistiky. Zaujímavé bolo, že hneď sme dostali na starosť viesť mladších k službe lektora a aj ja som vtedy mala skupinku, kde sme sa pripravovali na liturgickú službu. Neskôr som sa zapojila do lektorstva pod vedením Márie Stančákovej a potom nás viedla Mária Hamráčková. Od nich som sa za tie roky naučila, ako sa to robí a teraz koordinujem lektorov ja. Je to obohacujúca služba. Sme v úzkom kontakte s Božím slovom, venujeme sa mu hlbšie, pred svätou omšou čítame stať niekoľko

Mária Hollaarová s rodinou

krát. Musíme ju pochopiť, aby ju potom chápali aj ľudia, ktorí počujúvajú. Modlíme sa k Duchu Svätému, aby sme pochopili Slovo a modlíme sa aj za poslucháčov, aby ho chápali a prijali. Z praktického hľadiska sme súčasťou liturgického tímu a nesieme zodpovednosť za dôstojný priebeh bohoslužby. Lektorská skupina sa skladá z 26-tich členov. Pri počte svätých omší v našej farnosti si to vyžaduje od nich obetu, pohotovosť, flexibilitu a zápal. To všetko u našich lektorov nachádzam a sú pre mňa veľkým povzbudením. Teší ma, ako pekne spolu komunikujú, akí sú ústretoví a ako si pomáhajú. Ak má niekto problém, vieme o tom a modlíme sa za neho. Raz do mesiaca sa stretávame a komunikujeme spolu cez mobilnú aplikáciu. Niekedy si pozerám komunikáciu medzi nimi a vravím si - toto je „pôvab bratskej zhody“ (Žalm 133) v praxi. Lektorská služba nie je elitná uzavretá skupina, je otvorená každému, kto sa chce aktívne zapojiť. Priebežne sa k nám pripájajú noví lektori a ďalší sú vítaní, pozývame! Stačí, ak sa ozvete kňazovi, mne, alebo hociktorému z našich lektorov a zapojíme vás.

Hráš v Divadle teatrálnej skratky pod vedením spišskonovovešťana Petra Karpinského. Čím ťa herectvo naplňuje? Aké záľuby ešte máš?

Divadlo teatrálnej skratky je občianskym združením a je to voľné zoskupenie hercov pod vedením Petra Karpinského. Naším špecifikom sú divadelné predstavenia, kde inscenujeme dejinné udalosti, ľudové rozprávky, autorské rozprávky a máme aj súbor hier s biblickou tematikou. Všetky hry píše Peter Karpinský. Túto záľubu vnímam ako zmysluplnú. Aj keď je naša doba presýtená rôznymi mediálnymi vstupmi, divadlo predsa ostáva a má svoj zmysel. Divák vníma pomalé odvíjanie príbehu, je to autentické, živé a jedinečné.

Ako si predstavuješ ideálnu farskú „rodinu“? Čo sa ti páči a čo ti chýba v našej farnosti?

Dávnejšie som si prečítala knihu R. Drehera Benediktova voľba. S odstupom času vnímam túto knihu viac kriticky, ale jedno ma oslovilo, a to jeho spôsob budovania komunity. Nemá to byť len o tom, že my kresťania sme spolu v chráme a na

rôznych pobožnostiach. Mali by sme budovať širšiu komunitu, navzájom sa spoznávať aj vo verejnom živote, v podnikaní, v školstve. Lokálni kresťanskí podnikatelia by si mali posúvať zákazky, na úradoch by mali byť k sebe ústretovejší, nakupovať by sme mali v obchodoch u našich kresťanských bratov. Mali by sme mať svoje školy a mali by sme ich podporovať, spoločne sa snažiť sa o zlepšenie ich úrovne. Mali by sme spoločne vychovávať naše deti, a mali by sme sa navzájom poznať. Nevravím, že sa máme uzavrieť pre svetom, ale máme o sebe vedieť a navzájom sa vo všetkom podporovať. A byť prajní.

Čo považuješ za svoje životné šťastie a po čom ešte túžiš?

Rokmi sa mi osvedčilo, že keď hľadám Božiu vôľu, vtedy som spokojná. Funguje to a vychádza. Pápež František nás, rodičov, vyzýva, aby sme snívali o svojich deťoch a ja snívam, že z našich detí vyrastú užitoční a kvalitní ľudia, verní Bohu. Po tom túžim.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme všetko dobré.

UNIKÁTY KREŠŤANSTVA

**Každý iný, všetci rovní. Platí to aj v otázke svetových náboženstiev?
Aké unikáty odhaľuje kresťanstvo oproti ostatným?**

DANIEL LYSÝ

FOTO: www.pexels.com

„Prečo by malo byť kresťanstvo jediné pravé náboženstvo? Podľa čoho sa dá určiť, ktoré náboženstvo je pravé, ktorý boh je tým Skutočným?“ Čudovali by ste sa, ale túto otázku si dnes kladie čoraz viac ľudí, zvlášť tých mladších.

Zároveň je to otázka, ktorá nás kresťanov občas privádza k nervozite. Myslíme si totiž, že v tejto otázke máme jasno, ale nie vždy je to pravda. Veríme a naša viera je pre nás cennou samozrejmosťou. Čomu inému by sme mali veriť?

Dnes sa však dá veriť čomukolvek. Východné náboženstvá a ich praktiky čoraz viac získavajú na popularite, v inzerátoch a televízii nachádzame ponuky s výkladom osudu, kariet, služby proti urieknutiu, vídame ako naše „celebrity“ vo veľkom nosia červené šnúrkky a v autách sa im za predným sklom lemujú kadejaké lapače snov... Kto sa v tom všetkom má vyznať?

Hľadanie odpovede však nemusí byť také ťažké a dokonca ani nie je nutné preskúmať všetky náboženstvá, aby sme sa dokázali dostať na stopu niečoho autentického, niečoho, čo poukazuje na chuť pravosti.

Možno by nám stačilo poznať niekoľko základných princípov - unikátov nášho kresťanstva, ktoré sú tak revolučné, že sa s nimi nemôže porovnať nič iné.

Hoci tu nie je mnoho miesta na podrobnosti, aspoň v stručnosti si ich predstavme:

1. UNIKÁT - BOH JE TROJICA OSÔB

Každý grafik vie, čo znamená skrátka RGB. Ide o tri základné farby – red, green, blue, ktorých zmiešavanie sa využíva na vytvorenie želaného svetla v osvetľovacej a zobrazovacej technike (napr. mobil, monitor,...). Keď správne zmiešate tieto tri farby, dokážete z nich pripraviť dokonca bielu. Tento príklad je veľmi zaujímavý, keď hovoríme o našej viere v Boha. Skúsme sa na to pozrieť takto:

Predstavte si, že ľudia v antike (starovekí Rimania a Gréci) vyznávali polyteizmus, verili v množstvo rôznych bohov. V našom príklade by to vyzeralo tak, že sa na život

dokázali pozeráť iba cez množstvo jednotlivých farieb. Nikdy nedospeli k tomu, aby videli všetky farby naraz, aby videli, aký je svet krásne farebný.

Na druhej strane tu boli Židia, ktorí verili v jedného a jediného Boha – Jahveho. Oni boli prví, kto videl svet vo farbách, videli ho skutočne taký, aký je. Avšak nevedomovali si tie tri farby, ktoré tento nádherný obraz vytvárajú vzájomným kombinovaním.

Napokon prichádza kresťanstvo, ktoré odhaľuje a završuje vieru Rimanov i Židov. Boh je jeden v troch osobách – Otec, Syn, Duch Svätý. Tri nedeliteľné osoby, vzájomne sa prenikajúce, každá z nich je iná, a predsa sú jediným božstvom. Nie je to fantastické? Toto by určite nik z ľudí nevymyslel. Čo pre nás vyplýva z toho, že Boh je Trojica? V prvom rade to, že Boh je Láska a nekonečne nás miluje. Boh je trojica osôb.

To znamená, že tieto osoby nikoho ďalšieho nepotrebovali pre nový vzťah. A predsa sa Boh rozhodol stvoriť človeka. Prečo? Lebo Boh sa túžil podeliť o svoju dokonalú lásku. Láska predpokladá troch. Tvrdil to už sv. Augustín v 4. storočí. Keď uvažoval o láske, dospel k záveru, že láska nevyhnutne predpokladá troch: Milujúceho, milovaného a samotnú lásku. Takže trojjedinosť Boha ako ho chápe kresťanstvo, hovorí o tom, že Boh je Láska.

2. UNIKÁT - BOH JE LÁSKA A MILUJE NÁS AKO PRVÝ

Mnoho mladých na otázku – čo je láska? – odpovedá, že láska je pocit. V skutočnosti ak by bola láska iba citom, bola by veľmi „nestála“ a nik by o ňu „nestál“. Chýbali by jej najmä vlastnosti ako vernosť, stabilita a oddanosť.

Čo láska naozaj znamená, odhaľuje až kresťanstvo. Láska je hraničným a trvalým rozhodnutím. Ježiš miluje, a preto miluje do krajnosti. Jeho láska je maximálne nezištná, nezaslúžená, nemá dôvod milovať človeka, ktorý zradza Boha a spreneveruje sa mu hriechom. V tejto láske niet nijakej zmeny, nie je poznačená ľudským

vrtochom, priberčivosťou či premenlivosťou. Jeho láska je verná až za hranice kríža a smrti.

Zo všetkých náboženstiev jedine kresťanstvo ohlasuje, že Boh miluje človeka a miluje ho ako prvý (1 Jn 4, 10). Ba dokonca, že jeho láska je taká, že dáva svoj život na kríži namiesto človeka. A to aj napriek riziku, či človek túto lásku prijme alebo nie (porov. Rim 5, 8).

Ako hovorí spisovateľ Vittorio Messori, „kresťanská originalnosť sa nezakladá iba na láske, ale na neslýchanom pojme lásky aj k nepriateľovi. K tomuto pojmu sa judaizmus, nech sa už o tom povie čokoľvek, nikdy nedopracoval. V ďalšom veľkom monoteizme, v islame, je láska k nepriateľom úplne cudzou ideou.“

„A tak ostáva viera, nádej a láska. No najväčšia z nich je láska“. (1 Kor 13,13)

3. UNIKÁT - VTELENIE, SMŔŤ A ZMŔTVYCHVSTANIE

V ľudských dejinách nikdy nebolo počuť, že by sa nejaký boh stal človekom a zomrel za hriechy iných ľudí. Podľa popredného švédskeho profesora T. N. D. Mettingera neexistuje žiaden súvis medzi vierou o vzkriesení Krista v kresťanstve a ostatnými náboženstvami. Príbehy o Heraklovi či Prométeovi z antických čias sú úplne iné a vyzdvihujú ideál hrdinstva a moci. Ježišov príbeh je o poslušnosti Otcovej vôle a o láske Boha k človeku.

Čo pre nás táto viera znamená?

Vtelenie Boha nám jasne hovorí, aká vzácna a pokorná je láska Boha, ktorý sa stal jedným z nás.

Stal sa človekom rovnakým, ako sme my. Znášal námahu, bolesť, nepochopenie, nedôveru, zradu, potupu a napokon aj falošné odsúdenie a krutú smrť. Navyše už kresťania chápali vtelenie Boha ako Boží dar smerujúci k zbožšteniu človeka: „Boh sa stal synom človeka, aby sa človek stal synom Boha“ (sv. Irenej), „Lebo on sa stal človekom, aby sme sa my stali bohmi“ (sv. Atanáž).

Ježiš sa pre nás stal hriechom, prekliatím, pretože podľa židovského zákona každý,

kto visel ako odsúdenec na dreve, bol prekliaty Bohom (Dt 21, 21 – 23; Gal 3, 13 – 14). Toto všetko Boh uskutočnil s jediným zámerom – odstrániť náš hriech a zjaviť to, ako nás miluje. Ježišova smrť bola dôkazom jeho „bláznivej“ lásky k človeku.

S takýmto revolučným chápaním spásy, dosiahnutej vtelením Boha a jeho smrti za človeka, sa nedá porovnať žiadne iné náboženstvo. Pre polyteistov (hinduizmus a väčšina východných učení) človek svoju „spásu“ dosahuje hlavne vlastným úsilím – meditácia, askéza, cvičenia, jóga, morálne skutky – a pre židov a moslimov je predstava, aby sa Boh stal človekom a vykúpil ho vlastnou smrťou príliš pokorujúca.

Vstal z mŕtvych na tretí deň – Ježišov hrob ostal na tretí deň prázdny. Ježiš premohol smrť a zjavil VZKRIESENIE. Učeníci ho stretávajú ako živého s oslávenými ranami. Smrť viac nemá posledné slovo, pretože smrť bola pohltená ŽIVOTOM. Neexistuje žiaden krajší príbeh o záchrane človeka ako ten, ktorý ponúka naša viera. A žiaden nie je natoľko pravdivý ako ten Kristov.

4. UNIKÁT - NIE SI OTROK, ALE SYN/DCÉRA.

Boh sa rozhodol stať sa jedným z nás, chcel byť naším bratom, naším synom, naším telom. Túto udalosť nazývame vtelenie Boha.

Jeho rozhodnutie malo okrem iného za následok **dva úžasné dôsledky**:

1. Prijatím Ježiša za svojho Pána sme sa v ňom stali Božími deťmi, získali sme tzv. adoptívne synovstvo;

2. Ježiš sa stal človekom, aby nám daroval svoje božstvo – sme povolaní mať účasť na jeho božskej prirodzenosti. Evanjelista Ján to vo svojom liste opisuje takto:

„Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je“ (1 Jn 3, 1 – 2).

Je to tá najúžasnejšia správa pre celé ľudstvo. Si Božím synom, Božou dcérou. Máš s Bohom vzťah, je tvojím Otcem. Boh ti dal účasť na živote s ním.

Veria v niečo podobné aj ostatné náboženstvá?

Ani zďaleka. Mnohé z východných náboženstiev vyznávajú **kastový systém**, ktorý je odstupňovaný podľa toho, v akej spoločenskej vrstve sa človek narodil. Človek sa do istej kasty rodí, ocitne sa tak v prvej alebo najnižšej – štvrtej vrstve bez vlastného pričinenia a to v podstate predurčuje jeho ďalší život. Z pohľadu demokraticky zmyslajúcего človeka je tento systém absolútne diskriminačný. Niet cesty, niet sily k tomu, aby človek zmenil svoj osud a prepracoval sa do vyššej kasty, pretože ona je vlastne dôsledkom karmy, odmenou za predchádzajúci život. Človek je odsúdený na znášanie všetkého, čo život prináša, pretože je to jeho odmena i bremeno, ktoré chtiac-nechtiac musí niesť.

V žiadnom inom náboženstve sa idea Božieho synovstva v takomto chápaní nenachádza. Ba v najpríbuznejšom náboženstve – judaizme – Ježiša takmer ukameňovali, keď Boha nazval svojim otcem (Jn 10, 29 – 39), čo bolo napokon aj jeho hlavnou obžalobou (Mk 14, 61 – 62; Jn 19, 7).

Najvyšší a najvznešenejší pohľad na človeka má teda kresťanstvo. V každom vidí Božieho syna, Božiu dcéru. Tým, že sa Boží Syn spojil s človekom, vzal na seba ľudské telo a daroval človeku identitu Syna a Dcéry – nádherne to vystihuje sv. Pavol na týchto miestach: Ef 2, 19 – 21; Rim 8, 14 – 17.

5. UNIKÁT - SPÁSA JE PRE VŠETKÝCH

Od najstarších čias na svete existovalo pokušenie rozdeľovať ľudí podľa istých kritérií: vyvolení – zatratení, obľúbení – vyvrhnutí, naši – cudzí, podpultoví – pultoví, VIP – obyčajní... a to sa samozrejme prenieslo aj do náboženského chápania. Takmer v každom náboženstve okrem kresťanstva, sa dôraz kladie na „výkon“ človeka, ktorý môže mať rôzne podoby – askéza, morálka, meditácia, striktné dodržiavanie príkazov a nariadení...

V hinduizme a iných východných náboženstvách už tisícročia dominuje kastový systém (kasta – isté spoločenské i duchovné zatriedenie), ktorý sa tu zrodil so samot-

ným náboženstvom. Ľudia sú rozdelení a odstupňovaní do rôznych spoločenských tried, ktoré určujú ich hodnotu a spôsob života. Človek sa musí dlho snažiť nezištnými skutkami vymaniť z negatívnej karmy a narodiť sa do vyššej kasty, aby napokon dosiahol mókšu – blažený stav – v ktorom sa človeku podarí vymaniť z tohto sveta a splynúť s božstvom.

V budhizme ide o zbavovanie sa vášní a chamtivosti, aby sa napokon dosiahla nirvána. Znova je tu reč o reinkarnácii. Vyslobodenie z neustáleho kolobehu umierania a znovuzrodenia tkvie v dosiahnutí nirvány.

Židia i moslimovia naproti tomu veria, že všetci ľudia pochádzajú z Adama a Evy, a tak sme si už z prirodzeného hľadiska všetci rovní, všetkých nás rovnako stvoril Boh a všetci máme ľudskú dôstojnosť. Oproti východnému chápaniu človeka je už toto obrovský pokrok.

Viera Židov a moslimov však chápe ich samých vo výlučnom zmysle. Podľa nej sú Bohom vyvolení iba veriaci jedného alebo druhého náboženstva (v judaizme sú vyvolení iba Židia, v islame sú vyvolení iba moslimovia). Ostatní ľudia sú „nevypolaní“, neveriaci, smerujúci do zatratenia.

Kresťanstvo tieto ideí prekonáva a vyhľadáva, že **všetci sme dokonca Božie deti**, a preto chce Boh spasiť všetkých ľudí: „**Ved' Boh tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život**“ (Jn 3, 16) – kresťanstvo prichádza v podstate ako prvé a jediné náboženstvo s tým, že Boh chce **zachrániť všetkých** ľudí. A to je ďalšia skvelá jedinečnosť našej viery.

6. UNIKÁT KRESŤANSTVA - NEBO SA NEDÁ DOSIAHNUŤ ŽIADNOU NAŠOU ZÁSLUHOU ANI SKUTKOM

Možno to vyznieva veľmi provokačne a niektorí by možno chceli protestovať, ale skúsme si najprv prečítať zopár nasledujúcich riadkov.

Paradoxne, práve táto pravda by mala byť najjednoduchšie prijímaná, avšak prax ukazuje opak.

Mnohých z nás v tomto smere poznačila výchova: „**Ak** vynesieš smeti, **tak**...“; „**Ak** si upraceš izbu, **tak**...“; „**Ak** sa budeš dobre

Pokračovanie na str. 15.

RADOŠŤ V RODINE

MONIKA DOBROVSKÁ

FOTO: PETER DOBROVSKÝ

DŇA 25. JÚNA 2022 SA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE
SV. CYRILA A METODA USKUTOČNIL DEŇ RODINY.

„RODINA JE PRVOU ŠKOLOU LÁSKY.“
(SV. JÁN PAVOL II.)

PÁPEŽ MLADÝM: MAJTE JÁNOV INŠTINKT A PETROVU ODVAHU

PETER MARHEFKA

Takmer stotisíc mladých sa zhromaždilo na Vatikánskom námestí vo Veľkonočný pondelok. Stretnutie tínedžerov s pápežom sa tematicky inšpirovalo udalosťou zo záveru Jánovho evanjelia, ktoré sa končí Ježišovými slovami: „**Nasleduj ma!**“. Stretnutie talianskej dospievajúcej mládeže so Svätým Otcom pripravila Národná služba pre pastoraáciu mládeže Konferencie biskupov Talianska.

Z homílie vyberáme:

Ďakujeme, že ste tu! Počuli sme evanjeliový príbeh, ktorý sa začína v nočnej tme. Peter a ostatní sa vyberú na ryby – a nič nechytia. Aké **sklamanie!** Keď vložíme toľko energie do plnenia svojich snov, keď toľko investujeme, ako apoštolli, a nič z toho nie je... Ale stane sa niečo prekvapujúce: za úsvitu sa na brehu objaví muž, ktorým bol **Ježiš**. Čakal na nich. A Ježiš im hovorí: „Tam po pravej strane sú ryby“. A stane sa **zázrak** mnohých rýb: siete sa naplnia rybami.

Život nás niekedy vystaví skúške, dá nám pocítiť naše slabosti, dá nám cítiť sa nahými, bezmocnými, osamelými. Koľkokrát ste sa v tomto období cítili osamelo? Koľkokrát ste sa báli? Nehanbite sa povedať: „Bojím sa tmy!“ Všetci sa bojíme tmy. Strach treba vysloviť, obavy treba vyjadriť, aby sa mohli zahnať. Pamätajte si:

o obavách treba hovoriť. Komu? Otcovi, mame, kamarátovi, kamarátke, človeku, ktorý vám môže pomôcť. Musia sa dostať na svetlo. A keď strach, ktorý je v temnote, vyjde na svetlo, pravda vyjde najavo. Nenechajte sa odradiť: ak máte strach, vyneste ho na svetlo a bude vám to na osoh!

Drahí chlapci a dievčatá, nemáte skúsenosti dospelých, ale máte niečo, čo sme my, dospelí, niekedy stratili. Napríklad: s pribúdajúcim vekom my, dospelí, potrebujeme okuliare, pretože sme stratili zrak, alebo niekedy trochu ohluchneme, stratili sme sluch... Alebo nás mnohokrát životné návyky pripravia o „čuch“. Vy máte ten „čuch“. A nestrácajte ho, prosím! Máte **čuch na realitu**, a to je skvelá vec. Čuch, ktorý mal Ján: hneď ako tam uvidel toho pána, ktorý mu povedal: „Hodte siete napravo“, jeho čuch mu povedal: „To je Pán!“. Bol najmladší z apoštolov. Máte ten „čuch“: nestrácajte ho! Ten inštinkt povedať „toto je pravda - toto nie je pravda - toto nie je správne“; inštinkt nájsť Pána, inštinkt pravdy. Prajem vám, aby ste mali **Jánov inštinkt, ale aj Petrovu odvalu**. Peter bol trochu „osobitý“: trikrát zaprel Ježiša. Ale len čo najmladší Ján povie: „To je Pán!“, skočí do vody, aby sa s Ježišom stretol.

Nehanbite sa za svoj **veľkorsý elán**: nech vás ten čuch vedie k veľkorsosti. Vrhnite sa do života. „Ach, otče, ale ja neviem plávať, bojím sa života!“, máte niekoho, kto vás sprevádza, hľadajte niekoho, kto vás bude sprevádzať. Ale **nebojte sa života**, prosím! Bojte sa smrti, smrti duše, smrti budúcnosti, uzavretia srdca: toho sa bojte. Ale nie života: život je krásny, život je na to, aby sme ho žili a dávali ho druhým, život je na to, aby sme sa oň delili s druhými, nie na to, aby sme ho uzavreli do seba.

Nechcem hovoriť príliš veľa, len chceme povedať, že je dôležité, aby ste pokračovali. Obavy? Osvetlite ich, povedzte o nich. Skľúčenosť? Prekonajte ju s odvahou, s niekým, kto vám podá pomocnú ruku. A ten životný inštinkt: nestrácajte ho, pretože je to krásna vec.

Nech vás Panna Mária, tá mama, ktorá bola takmer vo vašom veku, keď prijala anjelovo zvestovanie a zostala v požehnanom stave, nech vás ona naučí povedať: „Hľa, tu som!“ „Som tu, Pane: čo mám robiť? Som tu preto, aby som **konal dobro**, aby som **zdarne rástol**, aby som svojím inštinktom **pomáhal druhým**.“ A nebať sa. **Odvahu a vpred!**

Zdroj: <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2022-04/velkonocny-pondelok-tinedzerov-s-papezom-matjanov-instinkt-a-p.html> - krátené

30 ROKOV KATOLÍCKEJ JEDNOTY

VERONIKA KAŠČÁKOVÁ

FOTO: súkromný archív

Predsedníctvo Katolíckej jednoty v SNV spolu s predsedom KJ Slovenska – 21. 04. 2022
Veronika Kaščáková – predsedníčka KJ v SNV (tretia zľava) a Mgr. Štefan Kopecký – predseda KJ Slovenska (štvrtý zľava)

Katolícka jednota Slovenska je celoslovenské občianske nepolitické združenie. Jej činnosť je inšpirovaná dokumentmi Druhého vatikánskeho koncilu a posynodálnym apoštolským listom pápeža Jána Pavla II. „Christifideles laici“ o povolani laikov v Cirkvi a vo svete. Vo svojej činnosti sa opiera o duchovné vedenie a pomoc rímsko-katolíckej Cirkvi, o pomoc a spoluprácu so štátnymi orgánmi, miestnou samosprávou a jednotlivými občanmi. Riadi sa schválenými Stanovami KJS, Štatútom a organizačným poriadkom KJS.

Patrónmi KJS sú sv. Cyril a Metod a hlavnou ochrankyňou je Sedembolestná Panna Mária.

V Spišskej Novej Vsi Katolícku jednotu založil vsdp. Pavol Drbjak v júni 1922 a bol jej prvým moderátorom. V roku 1948 bola Katolícka jednota na Slovensku násilne zlikvidovaná. Obnovená bola v roku 1992 so súhlasom Biskupského úradu v Spiš. Kapitule.

Katolícka jednota v Spišskej Novej Vsi sa počas celého obdobia vo svojej činnosti neodklonila od zámerov, ktoré si po obnovení vytýčila. 21. apríla 2022 Katolícka jednota oslávila 30. výročie obnovenia činnosti.

Oslava začala ďakovnou svätou omšou o 15.00 h v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi, ktorú celebroval vsdp. dekan Slavomír Gállik. Slávnostné stretnutie s duchovným otcom farnosti vsdp. dekanom a predsedom Katolíckej jednoty Slovenska v Trnave Mgr. Štefanom Kopeckým pokračovalo v zasadacej miestnosti Rímskokatolíckeho farského úradu.

Po privítaní všetkých prítomných, nasledovala báseň, ktorú predniesla pani A. Kubovčíková. Predsedníčka Katolíckej jednoty pani Veronika Kaščáková vo svojom vystúpení podrobne zhodnotila činnosť za celé obdobie jej trvania.

„Pravidelné mesačné stretnutia členov“ sa uskutočňovali od roku 1993 v jedálni ZŠ sv. Cyrila a Metoda a od roku 2006 v novej budove Farského úradu na Letnej ulici. Tieto priestory využíva pobočka aj v súčasnosti. Katolícka jednota svoje snaženie zameriava na podporu duchovných aktivít. Hlavnou náplňou mesačných stretnutí v Katolíckej jednote je predovšetkým prednášková činnosť. **Prednášky** odznievali vždy v súlade s aktuálnym dianím tak, ako

nasledovali rôzne významné udalosti v priebehu rokov.

Vo februári 2003 bola prezentovaná **Pamätnica Katolíckej jednoty Spišská Nová Ves**, ktorú vydalo Mesto Spišská Nová Ves spolu s pobočkou Katolíckej jednoty.

Radosť zo stretnutia s milými ľuďmi, ktorých máme radi, v nás stále pretrvávajú. Pretrvávajú v nás stretnutia s významnými osobnosťami cirkevného a spoločenského života, so všetkými kňazmi, ktorí slúžili v našej farnosti a prichádzali na stretnutia, ako aj s predstaviteľmi Ústredia Katolíckej jednoty Slovenska v Trnave.

30 rokov to nie je maličkosť, je to vďačnosť - je to predovšetkým naša vďačnosť za všetky stretnutia, za duchovné cvičenia vo všedné dni s pátrami z Rádu Palottínov a Minoritov, za púte a pútnické zájazdy do zahraničných i našich pútnických miest, za všetky spoločné akcie členov Katolíckej jednoty.

Predseda KJS Mgr. Štefan Kopecký poďakoval za pozvanie, vo svojom príhovore ocenil aktivity našej pobočky, do ďalšej činnosti poprial všetkým členom pevné zdravie a požehnanie. V závere svojho vystúpenia pozval všetkých členov na púť do Trnavy.

Pán dekan povzbudil všetkých členov Katolíckej jednoty, aby vytrvali v konaní dobra i v budúcnosti a prejavovali skutky lásky najmä vo svojom okolí.

Členovia Katolíckej jednoty sa s vďakou a láskou pripájajú k modlitbám za Svätého Otca, z ktorého príkladu sa my, laici, učíme viere, odvahe a zbožnosti. Za našich biskupov a všetkých kňazov, ktorí sú mostom medzi Bohom a človekom, lebo sprostredkujú Božiu milosť cez sviatosť zmierenia a eucharistickú obeť.

Aj naďalej všetci chceme prosieť nášho Pána, aby nám otvoril srdcia k vzájomnej láske a pre vytváranie nových znakov jednoty kresťanov a oslobodil naše ruky pre DOBRO.

učiť, **tak**...“ Touto prvotne dobre mienenou „motivačnou“ výchovou mnohí z nás prijali posolstvo, že len ak budeme robiť to, čo nám kážu iní, budeme obľúbení a ľudia sa na nás budú usmievať. Mnohí z nás tak v sebe nosia presvedčenie, že lásku od svojich rodičov a iných si musia „zaslúžiť“ vlastným úsilím. Takéto zmyšľanie je princípom mnohých východných náboženstiev. **Musíš niečo urobiť, aby si niečo dosiahol**, musíš niečo dokázať, musíš si pestovať dobrú karmu, viesť mierumilovný život (hinduizmus), musíš mnoho meditovať a zbavovať sa vášní (budhizmus), musíš verne dodržiavať zákon, prikázania (judaizmus) a pravidlá – pilieri (islam), musíš...

Ježiš prináša spásu ako dar, nie ako zásluhu. Prináša spásu nie pre spravodlivých, teda pre tých, ktorí si myslia, že si ju „zaslúžia“ alebo „kúpia“ vlastnou zbožnosťou či dobrými skutkami. Všetko, čo bolo potrebné, urobil on sám za nás. Ukázal nám to cez svoje skutky – priniesol život, uzdravenie, oslobodzovanie od neuhov, očistil od malomocenstva, odpustil hriechy.

Čo to teda pre nás znamená?

Jednoducho povedané, **spása je milosť, nezaslúžený dar.** A ak je nezaslúžený, znamená to, že si ju nemôžeme kúpiť ani zaslužiť. Môžeme ju prijať jedine ako DAR.

Iba ten, kto si pred Bohom uvedomuje svoju malosť a hriechnosť, iba ten chápe, že naozaj nič nemá a nič nevlastní sám zo seba, že všetko to, čo azda má, je len Božím darom.

7. UNIKÁT KREŠTIANSTVA - MISIJNÉ POSLANIE

Každé náboženstvo kladie pred človeka istý cieľ.

Pre hinduistov je to očisťovanie karmy až do dosiahnutia stavu mókše, dosiahnutie neutrálnej karmy a vyslobodenie z neustáleho kolobehu umierania a nového narodenia – sansáry.

U budhistov je to čosi podobné. Takisto sa meditáciou, askézou a morálkou usilujú o dosiahnutie nirvány, stavu, v ktorom zhasnú plamene vášní a chamtivosti.

Cieľom judaizmu je vlastné posväcovanie, aby človek žil a ukončil svoj život bezúhonne pred Bohom.

V islame je odmenou za čnostný a oddaný život Allahovi odmena nebeského raja, kde

už neexistujú žiadne pokušenia ani skúšky. Pohania a tí, ktorí boli Allahovi neverní, smerujú do pekla, miesta múk a utrpenia.

Každé z týchto náboženstiev privádza človeka k zameranosti **na seba**. Lepšie povedané, najdôležitejšou úlohou a cieľom každého veriaceho je vlastné posväcovanie, vlastná morálka a askéza. U Židov a moslimov síce existuje čiastočný pohľad aj mimo seba (almužna chudobným a pomoc blížnym), ale ten sa prevažne prejavuje najmä k príslušníkom ich náboženstva.

V Matúšovom evanjeliu čítame, že Ježiš dáva apoštolom **poslanie i poverenie ísť do celého sveta** a všetkým ľuďom priniesť radosnú zvesť evanjelia. Apoštoli boli Židia a židovský zákon nepoznal nič také ako ohlasovanie viery pohanom. Misijný príkaz bol pre apoštolov teda niečím nevídaným. V skutočnosti ich však celé Ježišovo trojročné pôsobenie malo pripraviť presne na toto.

Ježiš je predsa Mesiáš nielen pre Židov, ale pre všetkých. Je tým, kto prichádza zachrániť každého bez ohľadu na pôvod, postavenie, zásluhy, hriechnosť. A k tomu vedie aj svojich učeníkov: „Chodte do celého sveta, učte všetky národy (v inom vhodnejšom preklade: „*činite mi učeníkov...*“) a *krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal*“ (Mt 28, 19 – 20).

Kresťanské chápanie misií nie je „prozelytizmom“, teda akýmsi vynúteným či sileným získaním prívržencov a veriach. Misie sú ohlasovaním ŽIVOTA v Kristovi – „*ktokoľvek si, kdekoľvek sa nachádzaš, čokoľvek máš za sebou, si Bohom milovaný a vytúžený. Liekom na každú tvoju chorobu a rany je evanjelium. A ak ho prijmeš do svojho života, budeš žiť šťastne až naveky.*“

Idea evanjelizácie vychádza predovšetkým z **nezištnej lásky. Ježiš zomrel, aby sme my mohli žiť.** On dal svoj život, aby sme si mohli my vziať plnosť života a naším skutočným domovom tak nie je tento svet, ale domov pri milujúcom Otcovi, ktorý presahuje horizont všetkého pomimuteľného. „*Ženie nás Kristova láska*“ – toto sú slová, ktorými sv. Pavol opisuje to, čo ho poháňa v ohlasovaní Krista (2 Kor 5, 14). Je to **Láska**, ktorá túži darovať liek na každú chorobu každému bez rozdielu, pretože **Boh miluje všetky svoje deti.**

ŠKOLA ŽIVOTA ZANEPRÁZDNENOSŤ AKO NOVÉ NÁBOŽENSTVO

ÚRYVOK Z KNIHY

V o vrcholnom období mojej výkonnej choroby (rozumej vyhorenie) mi prinášal pohľad na preplnený diár zadostučinenie. Online kalendár od rána do večera plný farebných okienok vo mne spúšťal vlnu radosti.

A naopak, prázdny diár bol známkou toho, že niečo nie je v poriadku.

Nový pohľad na to, prečo zaneprázdnenosť v našich životoch získala miesto, ktoré jej nepatrí, mi poskytol David Zahl, autor knihy *Secularity*. Toto slovo do slovenčiny nevieme preložiť. Zahl ho vytvoril z dvoch anglických slov: *secular*, čiže sekulárny, a *religiosity*, čiže religiozita. „*Sekulozita*“ je forma nábožnosti, ktorá nesmeruje vertikálne, ale horizontálne, namiesto nebeských sa zameriava na pozemské objekty.“ Dnes sa už zmysel, nádej, spojenie, ale ani pocit vlastnej dostatočnosti či ospravedlnenia nesnažíme nájsť v kostole. No zároveň ich nemôžeme prestať hľadať. Práve preto „trh s náhradnými náboženstvami prekvitá.“

Objektmi našej sekulozity sa podľa Zahla stala kariéra a zaneprázdnenosť, rodičovstvo, technológie, jedlo, politika a romantika. Aj keď trávime menej času v kostolných laviciach, v skutočnosti sme v niektorom z „nových typov chrámov“ takmer neustále, zbožstili sme si prácu aj výchovu detí. Na domáci oltár sme postavili počítač, kvalitnú večeru a mýtus o spriaznenej duši. A spásu skôr hľadáme politicky naľavo či napravo než hore. Mnohé formy tohto kultu dnes vykonávame popri svojom náboženstve, preto voči tejto diagnóze nie sú imúnni ani tí, ktorí trávia nedeľné predpoludnia na bohoslužbách.

Deti a ich vzdelanie, jedlo, práca či romantický vzťah sú sami o sebe dobré. No toxickými môžu byť vtedy, keď sa stanú miestom, kde hľadáme vlastnú hodnotu, sebaospravedlnenie a večné šťastie.

Zdroj: Gajdošová, S. *Menej konať, viac byť*, Bratislava: Postoj media 2021. 29 – 30 s. ISBN 978-80-89994-42-7

Slávnosť prvého sv. prijímania 2022

SLÁVNOSŤ 1. SV. PRIJÍMANIA

V dňoch 22. mája 2022 a 29. mája 2022 sa v našej farnosti konala slávnosť prvého svätého prijímania. Vyše 170 detí prijalo eucharistického Ježiša po prvý raz.

NOVINKY Z CIRKEVNÉHO GYMNÁZIA ŠTEFANA MIŠÍKA

JANA MARCINČINOVÁ

Posledné mesiace školského roka 2021/22 boli naplnené rôznymi aktivitami a naši študenti sa mohli naplno zapájať do rôznych súťaží a podujatí. Na športovom poli sme žali obrovské úspechy, nielen v **krajskom kole bedmintonu**, kde naši chlapci získali v silnej konkurencii 4. miesto, ale najmä v **cezpoľnom behu školákov**, kde sa naše chlapčenské družstvo v zložení Ján Dzurňák, Benjamín Gradžilo a Timotej Krupa, prebojovalo až na celoslovenské kolo a získalo krásne druhé miesto. Poslední dvaja boli nominovaní do národného tímu a zúčastnili sa **Medzinárodných majstrovstiev v cezpoľnom behu**, ktoré sa konali na Štrbskom plese za účasti 14 krajín sveta. Blahoželáme k veľkému športovému úspechu!

Benjamín Gradžilo a Timotej Krupa

Predmet **mediálna výchova**, ktorý máme zavedený v 2. ročníku, prináša aj svoje praktické plody, naši druháci viedli niekoľko veľmi úspešných workshopov o tom, ako sa orientovať v mediálnom svete. Išlo o rovestnícke vyučovanie pre základné školy, kde si pre každú triedu pripravili aktivity nielen o nástrahách, ktoré nám médiá prinášajú,

Účastníci Medzinárodných majstrovstiev v cezpoľnom behu

ale aj návody a rady, ako rozvíjať kritické myslenie pri používaní médií.

Naša Peťa Olejníková z III. A sa zúčastnila celoslovenského kola **recitačnej súťaže ...a Slovo bolo u Boha**, srdečne blahoželáme!

Záverečnou kvalifikačnou expedíciou sa naši študenti, ktorí sú zapojení do programu Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburghu - **DofE**, priblížili k získaniu bronzovej úrovne.

Skončili sme už tretí ročník programu **Akadémie veľkých diel**, ktorý tohto roku absolvovalo päť našich študentov.

V máji sme s veľkou radosťou privítali dona Jozefa Lusocha, ktorý našej škole daroval relikvie **bl. Titusa Zemana**. Vnímame ich ako veľkú duchovnú posilu a pomoc.

Sme radi, že po skončení pandémie sa opäť vraciame k obľúbeným netradičným vyučovacím formám, opäť sme absolvovali **zážitkové vyučovanie**, tentoraz v Košiciach, kde sme celá škola navštívili Slovenské technické múzeum, sieň výbojov a planetárium, prezreli sme si s odborným výkladom našej pani dejepisárky Dóm sv. Alžbety a historické centrum mesta. Študenti plnili zadané

úlohy spojené s históriou Košíc a potom sme si už užívali krásy baletného umenia na divadelnom predstavení Rómea a Júlie. Krásne teplé počasie a spievajúca fontána len urobili bodku za exkluzívne prežitým dňom.

Už niekoľko rokov má naša škola **patronát nad kaplnkami** v okolí. Počas tohtoročného Dňa Zeme sme sa opäť zapojili do upratovania ich okolia i vnútorných priestorov.

Na konci školského roka sme absol-

Mediálna výchova

vovali spoločný **školský výlet do Prahy**, vychutnali atmosféru českého hlavného mesta a prezreli jej najkrajšie a najznámejšie pamätihodnosti.

Tento školský rok bol síce náročný, ale zato bohatý na udalosti a my sa všetci už tešíme na zaslúžený oddych cez prázdniny.

NOVINKY ZO ZŠ SV. CYRILA A METODA

MONIKA DOBROVSKÁ

Koncom februára 2022 spoločnosť znepokojil **konflikt na Ukrajine**. Ani naša škola neostala k tejto udalosti ľahostajná a hneď v prvý marcový týždeň sme v spolupráci so Spišskou katolíckou charitou zorganizovali zbierku trvanlivých potravín, drogérie a nevyhnutných životných potrieb. V pôste sa konala burza hračiek, ktorej výťažkom sme podporili konkrétne rodiny z Ukrajiny. Päť ukrajinských detí sme prijali medzi seba a stali sa žiakmi školy. Aspoň takýmito konkrétnymi činmi sme chceli vyjadriť našu solidaritu.

14. marca 2022 sa žiaci mohli zúčastniť **Vedeckej konferencie na „Univerzite Konštantína Filozofa“**, ktorá sa konala pri príležitosti osláv 30. výročia založenia školy. Medzi prednášajúcimi nechýbali spisovateľa Daniel Hevier a Alžbeta Verešpějová, zariadení včelári, pilot lietadla s letuškou, pracovníci správy Národný park Slovenský raj aj záchranár. Tému micro:bit predstavili žiaci ôsmeho ročníka. Po absolvovaní všetkých prednášok a splnení úloh dostali žiaci hodnotenie do indexov a na záver, po zložení slávnostného sľubu, im boli odovzdané diplomy.

Oslavy pokračovali aj v športovom duchu a 7. apríla 2022 sa uskutočnili **Olympijské hry – Veľká Morava 863**. Otvárací ceremoniál sa konal

v telocvični školy, kam každá trieda vstúpila na čele so svojím vlajkonosičom. Nechýbala hymna, príhovory, slávnostný sľub športovcov a olympijská vlajka a oheň. Na žiakov čakali rôzne disciplíny. Žiaci 1. - 3. ročníka absolvovali športové i vedomostné aktivity v škole. Štvrtáci a piataci na zimnom štadióne zdolávali korčuliarske disciplíny. Žiaci 6. - 9. ročníka si v Mestskej športovej hale zmerali sily vo futbale. Po ňom si vyskúšali svoje zručnosti v bowlingu a v kolkoch. Olympiádu sme uzavreli záverečným ceremoniálom, kde si športovci prebrali medaily z rúk pani riaditeľky.

Poslednou aktivitou bude **Family birthday party** na školskom dvore 25. júna 2022.

Okrem osláv v škole nechýbajú ani tradičné aktivity: Deň počateho dieťaťa, Deň vody, Deň Zeme.

Novinkou bolo **projektové vyučovanie na tému Voda**. Počas piatich dní naši siedmci mali možnosť preskúmať túto tekutinu a zistiť o nej veľa nového. Navštívili Geopark a gejzír v Gánovciach, čističku odpadových vôd, triedičku plastov. Na Košiarnom briežku odoberali vzorky vody z rôznych zdrojov, poznávali rastliny či orientovali sa pomocou GPS. Svoje vedomosti si overili aj prakticky vytváraním modelov molekuly vody, stavbou mo-

delu močovej sústavy či skúmaním vzoriek vody pod mikroskopom. O téme „Dialýza“ sa porozprávali s vrchnou sestrou dialyzačného oddelenia. Nechýbali ani viaceré teambuildingové aktivity.

Tešia nás **úspechy našich žiakov**. V krajskom kole recitačnej súťaže ...A Slovo bolo u Boha sa 7 žiakov umiestnilo na prvých troch priečkach a výhercovia Viktoria Šimco, Michael Kotrady a Slávka Kotradyová z 1. miesta postupujú do celoslovenského kola v Bratislave. Úspešní sme boli aj v predmetových olympiádach. V okresnom kole Biologickej olympiády získali Timotej Pacák 6. miesto a Hugo Jakubov 7. miesto. V krajskom kole Dejepisnej olympiády získal Timotej Pacák 7. miesto. V okresnom kole Matematickej olympiády zvíťazila Mária Pidíková a Tomáš Janečko a Daniel Filip obsadili 2. miesto. Postup do krajského kola si vybojovala aj Daniela Dzurilová z 2. miesta Geografickej olympiády. V regionálnom kole súťaže v rétorike Štúrov Zvolen sa Mária Pidíková umiestnila na krásnom 2. mieste.

Na našich žiakov môžeme byť právom hrdí, veď okrem vzdelania a vedomostí, ktoré v škole získajú, sa z nich formujú aj uvedomelí ľudia. V tom nám Pán Boh pomáha!

BIRMOVNÁ SLÁVNOSŤ

V nedeľu 12. júna 2022 administrátor Spišskej diecézy pomocný biskup Ján Kuboš vyslúžil 98 mladým ľuďom sviatosť birmovania. Podarilo sa do nej zapojiť 22 animátorov v 11 skupinkách. Birmovanci zároveň absolvovali aj duchovnú obnovu. Cez rôzne aktivity a dynamiky im boli rečou mladého človeka podávané tie najkrajšie pravdy evanjelia.

KŇAZSKÉ REKOLEKCIE V NAŠEJ FARNOSTI

MÁRIA HOLLAAROVÁ

Vo štvrtok 12. 05. 2022 privítala naša farnosť kňazov Spišskej diecézy. Vo farskom kostole sa konali kňazské rekolekcie. Svätú omšu celebraval diecézny administrátor mons. Ján Kuboš, všetci zúčastnení kňazi koncebrovali. Hlavným kazateľom bol vdp. Pavol Kadučák, farský administrátor vo farnosti Chrasť nad Hornádom. V homílii zdôraznil aspekt služby a pozval kňazov, aby nadšene slúžili Božiemu ľudu. Po svätej omši sa kňazi zúčastnili prednášky v pastoračnej miestnosti na fare.

BÁSEŇ PRE FRANTIŠKA

MÁRIA ŽUKOVSKÁ

Katolícke pedagogické a katechetické centrum pri príležitosti návštevy pápeža Františka na Slovensku vyhlásilo projekt Báseň pre Františka, do ktorého sa zapojili žiaci základných škôl a stredných škôl. Výsledkom je zbierka literárnych a výtvarných prác, ktorá vyšla v knižnom vydaní. Na ďakovnej púti Slovákov 30. apríla 2022 počas audiencie pre slovenských pútnikov si z rúk biskupa Jána Kuboša Svätý Otec prevzal knihu Báseň pre Františka. Spoluautorom tejto knihy je Tobias Kuda zo ZŠ Ing. O. Kožucha. Výtvarnými prácami prispeli Jakub Kravec zo ZŠ Nejedlého i Ela Jakubová, Dorota Kočišová, Miriam Oravcová, Katarína Vitikáčová zo ZŠ sv. Cyrila a Metoda SNV.

Báseň pre Františka

V auguste k nám prišla skvelá správa, že v septembri bude veľká sláva.

Otec Svätý príde na Slovensko, a modlitbou povzbudí každé srdiečko.

Bola to pre nás veľká česť, prísť na námestie ešte dnes. Pápež nás Božím slovom povzbudil, túžbu konať dobro v nás prebudil.

Modlitbou sa lúčiť ideme, na vás nikdy nezabudneme. Vy už teraz letieť musíte inde, pamätajte na nás aj na inom kontinente.

Tobias Kuda VII. C

RECEPT NA BÁBOVKU

MÁRIA BERNÁTOVÁ

SUROVINY:

- 20 dkg práškového cukru
- 20 dkg hladkej múky špeciál
- 4 vajcia
- 1 vanilkový cukor
- 1 dcl vody (aj 1,5 dcl – je ľahšia)
- 1 dcl oleja
- 0,5 balíčka prášku do pečiva
- 1 PL lyžica kakaa (ak chceme)

Žltka vymiešame s práškovým a vanilkovým cukrom a polovicou množstva vody. Prímiešame zvyšnú vodu a olej. Pridáme preosiatu múku s kypriacim práškom a pomaly vmiešame sneh. Formu vymastíme (tekutá CERA, alebo olej) a vysypeme polohrubou múkou. Vylejeme asi $\frac{3}{4}$ cesta a do zvyšného vmiešame asi 1 polievkovú lyžicu kakaa (ak chceme) a vylejeme na povrch bieleho cesta. Pečieme asi 45 minút v teplote cca 180 stupňov Celzia. Dobrú chuť!

1. V ktorom storočí bola postavená prvá kaplnka, základy dnešnej Levočskej baziliky?

10. storočie
12. storočie
13. storočie

2. V ktorom roku posvätil biskup Ján Vojtaššák pútnický kostol na Mariánskej hore?

- 1922
- 1920
- 1925

3. Kedy povýšil pápež Ján Pavol II. kostol Navštívenia Panny Márie na menšiu baziliku (bazilika minor)?

- 1990
- 1970
- 1984

4. Zatiaľ za najväčšiu púť sa považuje, keď pápež Ján Pavol II. navštívil Mariánsku horu, kedy?

- v roku 1990
- v roku 1995
- v roku 2000

KVÍZ O LEVOČSKEJ PÚTI

MICHAELA BARTOŠOVÁ

5. Koľko pútnikov prichádza na púť počas hlavného víkendu? Je to približne

- 400 000 ľudí
- 5 000 ľudí
- 20 000 ľudí

6. Na ktorý dátum pripadá sviatok Navštívenia Panny Márie na Levočskej hore?

15. júla
1. augusta
2. júla

7. Kto doniesol v roku 2003 na Mariánsku horu kríž?

- Ján Pavol II.
- slovenská kresťanská mládež
- Benedikt XVI.

8. Kedy začala tohtoročná Mariánska púť v Levoči?

17. júna 2022
26. júna 2022
15. júla 2022

9. Čo bolo témou tohtoročnej Mariánskej púte?

- vďačnosť
- pokora
- rodina, láska, povolanie a cesta k sviatosti

10. Počas tohtoročnej púte sme si pripomenuli aj výročie konsekrácie chrámu biskupom Jánom Vojtaššákom. O aké výročie ide?

100. výročie
50. výročie
150. výročie

Správnou odpoveďou je: 1c, 2a, 3c, 4b, 5a, 6c, 7b, 8b, 9c, 10a

Rímskokatolícky farský úrad
Letná 60
052 01 Spišská Nová Ves

IČO: 31950141

DJČ: 2020719932

IČ DPH: SK2020719932

Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a.s.,

Bratislava, pobočka Spišská Nová Ves

IBAN: SK85 0200 0000 0031 5955 2257

BIC: SUBASKBX

Kancelária: 053/442 27 77

Dekan: 053/446 82 19

E-mail: rkfu.snv@gmail.com

Web: www.snv.fara.sk

Facebook: Farnosť Spišská Nová Ves

Youtube kanál: RKC farnosť SNV

Vzhľadom na meniacu sa situáciu budú všetky aktuálne informácie zverejňované na webovej stránke farnosti – www.snv.fara.sk.

Prosba o podporu farského časopisu

Vážení čitatelia,

ďakujeme za Vašu podporu, ktorú preukazujete farskému časopisu. V prípade, že máte záujem finančne podporiť tvorbu časopisu, prosíme, nechajte svoj milodar v hociktovej pokladničke umiestnenej v kostoloch v správe Rímskokatolíckeho farského úradu v Spišskej Novej Vsi alebo ho zašlite na účet úradu: Bankové spojenie: Všeobecná úverová banka, a.s., Bratislava, pobočka Spišská Nová Ves, IBAN: SK85 0200 0000 0031 5955 2257, BIC: SUBASKBX. Do správy pre prijímateľa uveďte „farský časopis Farská rodina“.

Nech sám Pán odmení Vašu ochotu podporiť dielo, ktoré napomáha formovaniu a zjednocovaniu farskej rodiny a slúži Bohu k oslave. Úprimne ďakujeme.

Redakcia

Vydal: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi pre vnútornú potrebu. Internet: www.snv.fara.sk E-mail: rkfu.snv@gmail.com Redakcia: Rímskokatolícky farský úrad v Spišskej Novej Vsi, Letná 60, 052 01 Spišská Nová Ves. E-mail: farskarodina@gmail.com. Zodpovedný odborný garant: Mgr. Slavomír Gallik Šéfredaktorka: Ing. Viera Kubovčíková Redaktori: Mgr. Martin Baroš, Mgr. Daniel Lysý, PhD., Mgr. Monika Dobrovská, Ing. Gabriela Mitriková, PhD., Lucia Smolejová, Ing. Peter Marhefka, PhD., Mgr. Mária Hollaarová a externí spolupracovníci a prispievatelia. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, RKBÚ v Spišskom Podhradí – Spišskej Kapitule, prot. č. 1 107/11/Mj/15. 6. 2011. Registrácia: Ministerstvo kultúry SR, registračné číslo EV 4371/11. Náklad: 800 ks Sadzba a grafická úprava: Mgr. Nikola Vojtasová Obálka: Peter Dobrovský, Birmovná slávnosť v SNV 2022 Technické spracovanie: Tlačiareň PROGRUP SK, s. r. o., Bratislava. Texty neprešli jazykovou úpravou. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Dátum vydania: 1. júla 2022 Uzavierka budúceho čísla 15. augusta 2022. Svoje príspevky zasielajte najneskôr do termínu uzávierky na e-mailovú adresu redakcie farskarodina@gmail.com.

SPRAVODAJSKÝ SERVIS

POZVÁNKA – HRDÍ NA RODINU

Milí čitatelia,

pozývame Vás na pochod „Hrdí na rodinu“, ktorý sa uskutoční dňa 23. júla 2022 o 15.00 h na Rudnayovom námestí pri Katedrále sv. Martina v Bratislave. Podporíme svojou účasťou toto podujatie ako prejav vďaky za dar rodiny i prosbu za ochranu rodiny ako základnej bunky spoločnosti.

BOHOSLUŽOBNÝ PORIADOK VO FARNOSTI SPIŠSKÁ NOVÁ VES

	Farský kostol	Malý kostol	Sídliisko Mier	Nemocnica	Dom dôchodcov
Pon	6:45 18:30	6:00 16:30			
Ut	6:45 18:30	6:00 16:30	17:00		
Str	6:45 12:00 18:30	6:00 16:30			
Štv	6:45 18:30	6:00 16:30			
Pia	6:45 18:30	6:00 16:30			
So	6:45 18:30	6:00		16:00	
Ne	8:00 9:15 10:30 18:30	6:00 7:30 9:00	8:00 9:15 10:30		9:15

Sviatosť zmierenia sa vysluhuje pri ranných a večerných svätých omšiach vo Farskom kostole. V čase letných prázdnin sv. omše s účasťou detí v piatok v Malom kostole, ani sv. omše pre mládež v piatok vo Farskom kostole nebudú.

SINGLE
katolíci

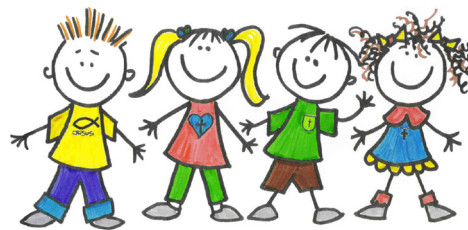
www.singlekatolici.sk

Webová stránka s informáciami pre ľudí žijúcich v slobodnom stave. Formačné, oddychové, zoznamovacie podujatia, články, svedectvá, pravidelné online stretnutia.

Archív časopisu Farská rodina:

www.snv.fara.sk

Príspevky, postrehy a námety do farského časopisu Farská rodina posielajte na e-mailovú adresu: farskarodina@gmail.com.

Milí kamaráti,

začali sa prázdniny a vy určite netrpezlivo čakáte, čo vám prinesú.

Pokúsme sa ich prežiť nie v očakávaní niečoho, čo pre nás niekto pripraví, ale sami budme tvorcami dobrého. Slová „to je nuda“ nepatria do detských úst. Máš zdravé ruky, nohy, oči? Teš sa z týchto darov a vymysli niečo pre iných. Nečakaj na nové hračky. Opráš tie, ktoré máš. Máš ich veľa a nevieš, ktorú si vybrať? Podaruj ich, prípadne nájdí niekoho, s kým budeš zdieľať radosť z hry.

Neboj sa nových priateľstiev. Len s priateľmi zažiješ dobrodružstvá, o ktorých sa ti ani nesnívalo.

Vybehni von, na ihrisko. Bicykel a lopta sú prostriedky, ktorými si ľahko získaš priateľov. Neveríš?

Vedeli ste prečo je lopta guľatá? No predsa preto, aby neostala len na jednom mieste, pri jednom človeku. Rada sa zagúľa niekam do neznáma. Spozná veľa rúk, nôh a vidí žiariť veľa radostných tvárí. A niekedy aj smutných, keď sa v hre nedarí. Ale to sa ľahko zmení, ak začneme hrať hru nanovo, od začiatku. A je tu tiež priestor na to, aby sme niekoho utešili. Tak čo? Pozrite z okna. Je tam niekto, kto by sa rád zahral?

Neváhajte a hor sa za novými dobrodružstvami! Teraz je ten správny čas!

Vaša Vranka Danko

Mgr. Slavomíra Michliková - riaditeľka ZS sv. Cyrila a Metoda v SNV spolu s p. kaplánom Mgr. Máriom Brezňanom počas Dňa rodiny 2022

Pripravila Monika Dobrouská